

E L N Ö K S É G ÉS BIZOTTSÁGI ELNÖKÖK

✉ *Levelezési cím:* Belügyminisztérium 1903 Budapest, Pf. 314.
Székhely: 1054 Budapest, Báthory u.10.
☎ (1) 795-1192
e-mail: ettv@bm.gov.hu <https://ett.hu/>

Elnök:

Dr. Mandl József
akadémikus

Alelnökök:

Dr. Poór Gyula
akadémikus

**Dr. Wittmann
Tibor**
egyetemi tanár

Titkár:

Dr. Csala Miklós
egyetemi tanár

Tagok:

Dr. Dóczi Tamás
akadémikus

Dr. Sótonyi Péter
akadémikus

Dr. Vörös Attila
egyetemi
magántanár

Bizottsági

elnökök:

Dr. Becker Dávid
egyetemi tanár

Dr. Bitter István
egyetemi tanár

**Dr. Harsányi
László**
egyetemi tanár

**Dr. Hosszúfalusi
Nóra**
egyetemi tanár

**Dr. Kosztolányi
György**
akadémikus

Az ETT Elnökség és az etikai bizottságok elnökei állásfoglalása az orvosetikai eljárások nyilvánosságáról

A kutatásetikai közigazgatás és az orvosetikai eljárások az Egészségügyi Tudományos Tanács (ETT) kiemelten fontos etikai feladatai. Az orvosetikai eljárások rendszerének kialakítása és a kutatásetikai véleményezés az EU-ban nemzeti hatáskör. Az ETT etikai bizottságai két etikai kódex alapján működnek, amelyek nemcsak a szakmai, hanem a teljeskörű nyilvánosság tájékoztatását is szolgálják: a **Bioetikai Kódex** a kutatásetikai, az **Orvosetikai Kódex** az orvosi működésre vonatkozó szakmai-etikai szabályozást foglalja össze, amelyek a nemzetközileg elfogadott elveken, gyakorlaton, a magyar hagyományokon és releváns jogszabályokon alapulnak. A közvélemény elfogadta, hogy a klinikai kutatási vizsgálatok szakmai-etikai véleményezésének nyilvánossága számos ok (ipari titok, szabadalmi szempontok, szerzői jogok stb.) miatt korlátozott, így az etikai eljárások nyilvánosságával kapcsolatos kérdések elsősorban az orvosetikai eljárások vonatkozásában vetődnek fel.

Az orvosetika alapidokumentuma a **World Medical Association (WMA)** által összeállított és legutóbb 2022-ben módosított **WMA International Code of Medical Ethics**, amely tartalmazza a nemzetközi gyakorlatban követett és követendő elveket. Ez határozza meg a magyar szakmai etikai szabályzatot, az **Orvosetikai Kódexet is**, amelyet 2023-ban alkotott meg az ETT, majd hagyott jóvá az egészségügyért felelős miniszter. Az ETT az új Kódex összeállításakor nemcsak a nemzetközi irodalomra, hanem a Magyar Orvosi Kamara (MOK) korábbi etikai eljárások során szerzett tapasztalataira és gyakorlatára, illetve kódexére is támaszkodott. Az új rendszerben folytatott etikai eljárások – szemben a korábbi gyakorlattal – azonban csak etikai vétségekre terjednek ki. Az etikai testületek nem járnak el olyan esetekben, amelyekben a szabályok megsértését más illetékes szervek, egyéb jogszabályokban meghatározott módon szankcionálják.

Az ETT, illetve a működtető tárca rendkívül komplex és bonyolult jogszabályi környezethez illeszkedve dolgozta ki orvosetikai eljárásainak szabályozását, amely magában foglalta az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Egészségügyi törvény); az egészségügyben működő szakmai kamarákról szóló 2006. évi XCVII. törvény; valamint az Egészségügyi Tudományos Tanácsról szóló 28/2014. (IV. 10.) EMMI rendelet módosítását, valamint az orvosokkal, fogorvosokkal, továbbá az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben egészségügyi szakképesítést szerzett egészségügyi dolgozókkal szembeni etikai eljárás szabályairól szóló 318/2023. (VII. 17.) Korm. rendelet (továbbiakban: 318/2023. (VII. 17.) Korm. rendelet) megalkotását. Ennek során tekintetbe vette az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény; az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény; a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 (EU) rendelet (GDPR); az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseit.

Mielőtt az Országgyűlés az orvosetikai eljárások feladatkörét az ETT-hez telepítette, az orvosetikai eljárásokat a MOK folytatta le. Az ETT nem változtatott a MOK-nak az orvosetikai eljárások nyilvánossága kezelésében követett gyakorlatán. Ezek az eljárások korábban sem voltak nyilvánosak, és eredményüket nem hozták nyilvánosságra. Az ETT a nyilvánosság tekintetében az eddigi gyakorlatnak és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően jár el. A 318/2023. (VII. 17.) Korm. rendelet egyértelműen kimondja, hogy „Az etikai eljárás nem nyilvános, a tárgyaláson csak a jogszabály alapján arra jogosultak vehetnek részt.”¹

Az Egészségügyi törvény szerint az egészségügyi dolgozók² működési nyilvántartása többek között a következő adatot tartalmazza: „az egészségügyi dolgozóval szemben törvény alapján etikai eljárás keretében kiszabott véglegessé vált büntetés ténye a büntetést kiszabó határozat véglegessé válása napjának és elévülése időpontjának megjelölésével együtt”.³ Az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartásában szereplő adatokról az Egészségügyi törvény az adatokat meghatározva azt is kimondja, hogy melyek a „bárki számára megismerhető adat”-ok⁴. Ezek között nem szerepel „az egészségügyi dolgozóval szemben törvény alapján etikai eljárás keretében kiszabott véglegessé vált büntetés ténye.”; így az orvosetikai eljárás során vétkesnek talált személy neve nem nyilvános. Ezt még meg is erősíti az Egészségügyi törvénynek az a rendelkezése, mely szerint – az „Egyes egészségügyi dolgozókra vonatkozó etikai felelősségi szabályok” körében – „Az ETT gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok és törvény által védett egyéb adat (a továbbiakban együtt: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és e védett adatok törvényben meghatározott védelme az ETT eljárásában is biztosított legyen”⁵. Tekintettel arra, hogy a működési nyilvántartás körében idézett rendelkezés védi azt az adatot, amely az Egészségügyi törvény terminológiájában „az egészségügyi dolgozóval szemben törvény alapján etikai eljárás keretében kiszabott véglegessé vált büntetés ténye”, ez az adat védett adat és, mint ilyen, az ETT által nem hozható nyilvánosságra.

Budapest, 2025.04.24.

¹ 318/2023. (VII. 17.) Korm. rendelet 1.§ (2) bekezdés

² „egészségügyi dolgozó: az orvos, a fogorvos, a gyógyszerész, az egyéb felsőfokú egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, továbbá az egészségügyi tevékenységben közreműködő egészségügyi szakképesítéssel nem rendelkező személy” (Egészségügyi törvény 3.§ d) pontja

³ Egészségügyi törvény 112.§ (4) bekezdés j) pontja

⁴ Egészségügyi törvény 112.§ (5) „A (4) bekezdés b), c), e), f), k), m) és o) pontja, továbbá a) pontjából az egészségügyi dolgozó neve, illetve az egészségügyi tevékenység gyakorlása során használt neve, valamint g) pontjából az egészségügyi tevékenység szüneteltetésének kezdő és befejező dátuma, valamint a működési nyilvántartás 113/A. § (5) bekezdése szerinti felfüggesztésének kezdő és befejező dátuma bárki számára megismerhető adat.”

⁵ Egészségügyi törvény 140/B.§ (13) bekezdés